

A Debreceni Egyetem szabályzata a fogyatékkal élő hallgatók esélyegyenlőségének biztosításáról

egységes szerkezetben az 1. számú módosításokkal

DEBRECEN

2008. május 15.

A Debreceni Egyetem Szenátusa a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 79/2006. (IV.5.) kormányrendelet alapján a fogyatékossgal élő hallgatók esélyegyenlőségének biztosításáról a következő szabályzatot alkotja.

Általános rendelkezések

1.§

A szabályzat hatálya a képzési formától függetlenül kiterjed a Debreceni Egyetemre (továbbiakban: egyetem) felvételre jelentkező és az egyetemmel hallgatói jogviszonyban álló fogyatékossgal élő hallgatókra. Fogyatékossgal élő hallgatónak minősül az a hallgató, aki testi, érzékszervi, beszéd fogyatékos, autista, pszichés fejlődési zavarai miatt a tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (például diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia).

2.§

A szabályzat rendelkezik:

- (1) a fogyatékossgal élő hallgatók segítségét irányító egyetemi és kari koordinátorok feladatairól, megbízásának rendjéről,
- (2) a segítségnyújtásra, mentességre és kedvezményekre irányuló kérelmek elbírálását végző egyetemi és kari bizottságok delegálásának rendjéről és ezen bizottságok hatásköréről,
- (3) a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény 39.§ (7) bekezdés c) pontjában, valamint 61.§-ában foglalt előnyben részesítés szabályairól,
- (4) a fogyatékossga típusa és mértéke szerint az intézmény által biztosított technikai és személyi segítségekről, illetve az egyes szolgáltatások igénybevételére és térítésére vonatkozó szabályokról,
- (5) az egyetem által nem biztosított, de más módon rendelkezésre álló személyi és technikai segítségnyújtásról és szolgáltatásokról,
- (6) a speciális jegyzetet, illetve jegyzetet helyettesítő más felkészülést segítő technikai eszközök esetében a tankönyv- és jegyzettámogatás felhasználására vonatkozó szabályokról,
- (7) a fogyatékossgal élő hallgatók törzslapjain a fogyatékossgal összefüggő adatok nyilvántartásának rendjéről.

A fogyatékossgal élő hallgató előnyben részesítésének szabályai

3.§

- (1) A fogyatékossgal élő hallgatók részére biztosítani kell a fogyatékossgához igazodó felkészítést és vizsgáztatást, továbbá segítséget kell nyújtani részére ahhoz, hogy teljesíteni tudja a hallgatói jogviszonyból eredő kötelezettségeit. Indokolt esetben mentesíteni kell egyes tantárgyak, tantárgyrészek tanulása vagy a beszámolás kötelezettsége alól. Szükség esetén mentesíteni kell a nyelvvizsga vagy annak egy része, illetőleg szintje alól. A vizsgán biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, az írásbeli beszámolón lehetővé kell tenni a segédeszköz (írógép, számítógép stb.) alkalmazását, szükség esetén az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő felváltását. Az e bekezdés alapján nyújtott mentesítés kizárólag a mentesítés alapjául szolgáló körülménnyel összefüggésben biztosítható és nem vezethet az alap- és mesterképzésben az oklevél által tanúsított szakképzettség, illetve felsőfokú szakképzésben a bizonyítvány által tanúsított szakképesítés megszerzéséhez szükséges alapvető tanulmányi követelmények alóli felmentéshez.
- (2) A fogyatékossgal élő hallgatók a fogyatékossgukra való tekintettel szakvélemény alapján kérhetik a kar engedélyét a tanulmányi kötelezettségek teljesítése, a vizsgák alóli részleges vagy teljes felmentésre, illetőleg azok más módon történő teljesítésére, valamint a vizsgákon alkalmazható segítségnyújtásra. A fogyatékossg megállapítására vonatkozó szabályokat jelen szabályzat melléklete tartalmazza.
- (3) Amennyiben a fogyatékossgal élő jelentkező a felsőoktatási intézmények felvételi eljárásainak általános szabályairól szóló 269/2000. (XII. 26.) Kormányrendelet 9. § (10) bekezdése alapján az érettségi, illetve a felvételi vizsgán kedvezményben részesült, azt részére a tanulmányok folytatása során is biztosítani kell.

4.§

- (1) A fogyatékossgal élő hallgató számára – kérelmére – a felsőoktatási intézmény a tanterv előírásaitól részben vagy egészében eltérő követelményeket állapíthat meg, illetve – figyelemmel a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény 39. §-ának (7) bekezdésére – azok teljesítésétől eltekinthet.
- (2) Mozgáskorlátozott hallgató esetében:
 - a) biztosítani kell – a szabályzatban foglaltak alapján – a gyakorlati követelmények teljesítése alóli részleges vagy teljes felmentést, illetve annak más formában történő teljesítését,
 - b) helyettesíteni lehet az írásbeli vizsgát szóbelivel, a szóbeli vizsgát írásbelivel,
 - c) a hallgató mentesíthető a geometriai, szerkesztési feladatok alól, ha nem tudja a szükséges eszközöket használni, de szóban a szabályok ismerete megkövetelhető,
 - d) lehetővé kell tenni az írásbeli feladatok megoldásához szükséges speciális eszközök (különösen speciális füzetek, írógép, számítógép), valamint kerekesszékekkel, továbbá más segédeszközzel is megközelíthető, dönthető, állítható csúszásmentes felülettel ellátott asztallap használatát,
 - e) szükség esetén a nem fogyatékossgal élő hallgatókra vonatkozóan megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési időt, illetve személyi segítőt kell biztosítani.

- (3) Hallássérült (siket, nagyothalló) hallgató esetében:
- a) a szóbeli vizsga helyett biztosítani kell az írásbeli vizsgalehetőséget,
 - b) a súlyosan hallássérült (siket) hallgató az államilag elismert nyelvvizsga követelménye alól is felmentést kaphat,
 - c) aki fogyatékosága miatt nem képes az államilag elismert „C” típusú nyelvvizsga szóbeli követelményeinek teljesítésére, felmentést kaphat az „A” típusú (szóbeli) nyelvvizsga letétele alól,
 - d) a hallgató kérésére a szóbeli vizsgáztatás esetén jelnyelvi tolmácsot kell biztosítani,
 - e) az érthetőség és a megértés szempontjából a feltett kérdéseket, utasításokat egyidejűleg szóban és írásban is meg kell jeleníteni a hallgató részére,
 - f) minden vizsgáztatás alkalmával szükséges a segédeszközök (pl. értelmező szótár, kalkulátor), a vizuális szemléltetés biztosítása,
 - g) szükség esetén a nem fogyatékosággal élő hallgatók esetében megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési időt kell biztosítani.
- (4) Látássérült (vak, gyengénlátó) hallgató esetében:
- a) az írásbeli vizsgák helyett a szóbeli vizsga lehetőségét, illetve az írásbeli számonkérés esetén speciális technikai eszközök használatát biztosítani kell,
 - b) aki fogyatékosága miatt nem képes az államilag elismert „C” típusú nyelvvizsga írásbeli követelményeinek teljesítésére, felmentést kaphat a „B” típusú (írásbeli) nyelvvizsga letétele alól,
 - c) a fogyatékosága miatt egyes gyakorlati követelmények teljesítése alól felmentést kaphat, illetve a gyakorlati követelmények teljesítése megfelelő (nem gyakorlati) követelmények teljesítésével helyettesíthető,
 - d) a hallgató mentesíthető a geometriai, szerkesztési feladatok alól, de szóban a szabályok ismerete megkövetelhető,
 - e) a kérdések, tételek hangkazettán, lemezen, pontírásban vagy nagyításban történő hozzáférhetőségét, megfelelő világítást, személyi segítő, illetve szükség esetén a nem fogyatékosággal élő hallgatók esetében megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési időt kell biztosítani.
- (5) Beszéd- és más fogyatékos (különösen súlyos beszédhiba, diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia) hallgató esetében:
- a) a súlyos beszédhibás hallgató a szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsgát tehet valamennyi vizsgatárgyból; amennyiben a hallgató a szóbeli vizsgalehetőséget választja, úgy számára a nem fogyatékosággal élő hallgatók esetében megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési időt kell biztosítani;

- b) a diszlexiás - diszgráfiás hallgató
 - ba) írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát vagy szóbeli helyett írásbeli vizsgát tehet,
 - bb) ha fogyatékosága miatt nem képes az államilag elismert „C” típusú nyelvvizsga írásbeli követelményeinek teljesítésére, felmentést kaphat a „B” típusú (írásbeli) nyelvvizsga letétele alól,
 - bc) ha fogyatékosága miatt nem képes az államilag elismert „C” típusú nyelvvizsga szóbeli követelményeinek teljesítésére, felmentést kaphat az „A” típusú (szóbeli) nyelvvizsga letétele alól,
 - bd) a hallgatónak írásbeli vizsga esetén a nem fogyatékosággal élő hallgatók esetében megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési időt kell biztosítani,
 - be) részére az írásbeli beszámolóknál a számítógép használata megengedett,
 - bf) részére a vizsga esetén a szükséges segédeszközöket (pl. írógép, helyesírási szótár, értelmező szótár, szinonima szótár) biztosítani kell;
 - c) a diszkalkuliás hallgató a számítási feladatok alól felmentést kaphat, esetében a vizsgák alkalmával engedélyezhető mindazon segédeszközök használata, amelyekkel a hallgató a tanulmányai során korábban is dolgozott (táblázatok, számológép, konfiguráció, mechanikus és manipulatív eszközök), továbbá hosszabb felkészülési időt lehet számára biztosítani.
- (6) Az autista hallgató esetében a szakvélemény és a kérelme alapján a (2)-(5) bekezdésben meghatározott kedvezmények alkalmazhatók.
- (7) A (2)-(6) bekezdésekben a felkészüléshez biztosítható hosszabb felkészülési idő a nem fogyatékosággal élő hallgatók esetében megállapított időtartamhoz képest legfeljebb 30%-kal hosszabbodhat meg.

***A fogyatékosággal élő hallgatók ügyeiben
illetékes egyetemi és kari testületek
5.§***

- (1) A Szenátus a jelen szabályzatba foglalt, egyetemi szintű feladatok ellátására létrehozza a Fogyatékosággal Élő Hallgatók Ügyeinek Bizottságát (továbbiakban: egyetemi bizottság).
- (2) Az egyetemi bizottság tagjai:
- a) a fogyatékosággal élő hallgatók segítségét egyetemi szinten irányító koordinátor (továbbiakban: egyetemi koordinátor),
 - b) a kari koordinátorok,
 - c) az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat által delegált hallgató.
- (3) Az egyetemi bizottság elnöke az egyetemi koordinátor.

- (4) Az egyetemi bizottság ügyrendjét maga határozza meg.
- (5) Az egyetemi bizottság joga különösen:
- a) jelen szabályzat alkalmazásának ellenőrzése, a módosítások gondozása,
 - b) döntés a fogyatékossgal élő hallgatók tanulmányainak segítségét szolgáló normatív támogatás felhasználásáról, a segítségnyújtáshoz szükséges tárgyi eszközök beszerzéséről, a támogatás felhasználásának ellenőrzése,
 - c) ajánlások megfogalmazása az illetékes kari bizottságok számára eljárási rendjüket illetően,
 - d) ajánlások megfogalmazása az egyetem vezetői számára a fogyatékossgal élő hallgatók esélyegyenlőségének kielégítőbb biztosítása érdekében,
 - e) tevékenységéről tanulmányi félévenként egy alkalommal, illetve szükség szerint beszámoló készítése az egyetem vezetői és az Egyetemi Hallgatói Szociális Bizottság részére.
- (6) Az egyetemi bizottság határozatait ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül fellebbezéssel lehet fordulni az egyetem rektorához.
- ¹(7) A bizottság felügyeletét a hallgatói kapcsolatok igazgatója látja el.

6.§

- (1) A kari tanácsok a fogyatékossgal élő hallgatók karhoz kapcsolódó ügyeinek ellátására létrehozzák a Fogyatékossgal Élő Hallgatók Ügyeinek Kari Bizottságát.
- (2) A kari bizottság tagjai:
- a) az egyetemi koordinátor,
 - b) a kari koordinátor,
 - c) a kari tanulmányi bizottság delegáltja,
 - d) a kari oktatási bizottság delegáltja,
 - e) a kari diákjóléti bizottság delegáltja,
 - f) a kari Hallgatói Önkormányzat delegáltja,
 - g) a kari Tanulmányi Osztály vezetője.
- (3) A kari bizottság elnöke a kari koordinátor.
- (4) A kari bizottság ügyrendjét maga határozza meg.
- (5) A kari bizottság joga különösen:
- a) döntés a képzési követelményektől részben eltérő további képzési, tanulmányi és vizsgakövetelményekkel kapcsolatos, a fogyatékossgal élő hallgatóktól érkező kérelmekről a 79/2006. (IV.5.) sz. kormányrendelet 18. §-a alapján.
 - b) döntés a fogyatékossgal élő hallgatók jogán az egyetemnek juttatott hallgatói jegyzettámogatás felosztási rendjének a karon meghatározottól esetlegesen eltérő arányú

¹ Módosította a 31/2008. (V.15.) sz. szenátusi határozat, hatályos 2008. május 16-tól

felosztásáról, illetve speciális jegyzetek, jegyzetet helyettesítő technikai eszközök beszerzéséről,

- c) a b) pontban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése,
- d) tevékenységéről tanulmányi félévenként egy alkalommal, illetve szükség szerint beszámoló készítése a kari vezetés és az egyetemi bizottság részére.

7.§

A Szenátus a fogyatékos hallgatók esetében az Egyetemi Tanulmányi és Vizsgaszabályzatban a képesítési követelményektől részben eltérő további képzési, tanulmányi és vizsgakövetelményeket is meghatározhat, illetve ugyanazon szabályzatba foglalja a fogyatékos hallgatókat megillető tanulmányi és vizsgakedvezményeket - figyelembe véve a fogyatékoság típusát, az érettségi vizsgaszabályzat szerint biztosított kedvezményeket, az adott szak, illetve akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzés képesítési, és szakmai követelményeit, a 79/2006. (IV.5.) sz. kormányrendelet 18.§-nak előírásait.

A koordinátorok

8.§

- (1) A fogyatékossgal élő hallgatók tanulmányainak segítésére a rektor egyetemi koordinátort nevez ki.
- (2) Az egyetemi koordinátor megbízatása három évre szól, amely meghosszabbítható.
- (3) Az egyetemi koordinátor feladatainak ellátásához szükséges infrastruktúrát az egyetem biztosítja.
- (4) A koordinátor a 9. §-ban meghatározott feladatokat munkakörében látja el.

9.§

Az egyetemi koordinátor feladatai:

- a) elnöke a Fogyatékossgal Élő Hallgatók Ügyei Bizottságának, a megfelelő kari bizottságok tagja,
- b) részvétel a fogyatékossgal élő hallgatók által benyújtott, a 4.§ (1) bekezdése szerinti kérelmek elbírálásában és nyilvántartásában,
- c) a fogyatékos hallgatókkal, azok személyes segítőivel, valamint a felsőoktatási intézmény hallgatóival való kapcsolattartás, amelynek során együttműködik a kari koordinátorokkal,
- d) az illetékes kari koordinátor véleményének figyelembe vételével a fogyatékos hallgatók tanulmányai, vizsgái során alkalmazható segítségnyújtási lehetőségek biztosítása, illetve a szorgalmi időszakban a fogyatékos hallgatók által igényelt konzultációs lehetőségek megszervezése,

- e) az illetékes kari koordinátor véleményének figyelembe vételével javaslattétel a fogyatékossgal élő hallgatók tanulmányainak segítségét szolgáló normatív támogatás felhasználására, a segítségnyújtáshoz szükséges tárgyi eszközök beszerzésére,
- f) a fogyatékos hallgatók létszámának folyamatos és az adatvédelmi rendelkezések betartásával történő nyilvántartása, és az adatok statisztikai célú felhasználásának biztosítása,
- g) a beiratkozást követő 60 napon belül a fogyatékos hallgatók statisztikai adatainak, valamint a Tanulmányi Osztály részére történő jelentése,

10.§

- (1) A fogyatékossgal élő hallgatóknak az egyes karokon jelentkező sajátos tanulmányi ügyeivel kapcsolatos feladatok irányítására a dékánok/igazgatók karonként egy helyi koordinátort (a továbbiakban: kari koordinátor) neveznek ki.
- (2) A kari koordinátorok megbízatása három évre szól.
- (3) A kari koordinátorok feladatainak ellátásához szükséges infrastruktúrát a karok biztosítják.
- (4) A kari koordinátor a 10. §-ban meghatározott feladatok ellátásáért díjazásban részesülhet.

11.§

A kari koordinátor feladatai:

- (1) vezeti a fogyatékossgal élő hallgatók ügyeinek kari bizottságát,
- (2) tagja az egyetemi bizottságnak,
- (3) az adott karon tanuló fogyatékossgal élő hallgatókkal, azok személyes segítőivel, valamint a kar hallgatóival való kapcsolattartás,
- (4) az adott karon fogyatékossgal élő hallgatók tanulmányai, vizsgái során alkalmazható segítségnyújtási lehetőségek biztosítása, illetve az ezen hallgatók által igényelt konzultációs lehetőségek megszervezése,
- (5) javaslattétel a fogyatékossgal élő hallgatók tanulmányainak segítségét szolgáló normatív támogatás felhasználására, a segítségnyújtáshoz szükséges tárgyi eszközök beszerzésére,
- (6) a beiratkozást követő 60 napon belül a fogyatékossgal élő hallgatók a fogyatékossgal összefüggő adatainak a hallgatók törzslapjain történő feltüntetéséhez ezen adatoknak a törzslapokat nyilvántartó kari szervezeti egység számára történő rendelkezésre bocsátása,
- (7) az 1. sz. melléklet (2) bekezdés a) pontjában foglalt esetben hitelesíti a fogyatékossgal élő hallgató által benyújtott dokumentumokat.

A fogyatékossgal élő hallgatók fogyatékossgal összefüggő adatainak nyilvántartása a törzslapjukon

12.§

- (1) A fogyatékkal élő hallgatók, törzslapján fel kell tüntetni a fogyatékkal kapcsolatos adatok, feltüntetve a 3. § (2) bekezdése szerinti szakvéleményt kiállító szakértő, bizottság nevét, címét, a szakvélemény keltét.
- (2) Az (1) bekezdésben foglaltakat alkalmazni kell a vendéghallgatói jogviszonyban a fogyatékkal élő hallgatóról a Debreceni Egyetemen, mint fogadó felsőoktatási intézményben vezetett törzslapon nyilvántartott adatok esetében is.
- (3) Az (1) bekezdésben foglaltakat alkalmazni kell a doktorjelöltek és a doktorjelölti törzslap tekintetében is.

Záró rendelkezések

13. §

- (1) A szabályzatot a Debreceni Egyetem Szenátusa 46/2006. (V.25.) számú határozatával elfogadta, hatályos 2006. július 1-től.
- (2) Az (1) bekezdésben foglalt szabályzatot a Szenátus 31/2008. (V.15.) számú határozatával módosította.

Debrecen, 2008. május 15.

Dr. Fésüs László
akadémikus, egyetemi tanár
rektor

A fogyatékoság megállapítása

- (1) A fogyatékossgal élő hallgató fogyatékoságának típusát és mértékét, annak végleges vagy időszakos voltát szakvéleménnyel igazolja
- ²(2) A fogyatékoság megállapítását, annak mértékét, illetve végleges vagy időszakos voltát igazoló szakvélemény kiadására:
- a) amennyiben a jelentkező fogyatékossga már a közoktatási tanulmányai során is fennállt, és erre tekintettel tanulmányi és érettségi vizsga során kedvezményben részesült, a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvényben meghatározott szakértői és rehabilitációs bizottság,
 - b) amennyiben a fogyatékossgát később állapították meg, az Országos Rehabilitációs és Szociális Szakértői Intézet jogosult.
- ³(3)
- ⁴(3) A (2) bekezdés a) pontja szerinti esetben a fogyatékkal élő hallgató az illetékes kari bizottsághoz nyújtja be azoknak a közoktatási intézmény által kiállított dokumentumoknak – a kari koordinátor által hitelesített – másolatát, melyek igazolják, hogy fogyatékossga a közép fokú tanulmányai során fennállt és emiatt kedvezményben részesült.

² Módosította a 31/2008. (V.15.) sz. szenátusi határozat, hatályos 2008. január 1-től

³ Hatályon kívül helyezte a 31/2008. (V.15.) sz. szenátusi határozat, hatályos 2008. február 1-től

⁴ Módosította a 31/2008. (V.15.) sz. szenátusi határozat, hatályos 2008. február 1-től

A fogyatékossgal élő hallgatók után biztosított kiegészítő támogatás felosztásának rendje

- (1) A fogyatékossgal élő hallgató után az egyetem kiegészítő támogatást kap.
- (2) A támogatás mértékét a költségvetési törvény szabályozza.
- (3) A támogatási keretet a fogyatékossgal élő hallgatók tárgyi feltételeinek javítására, a fogyatékossgal élő hallgatók tanulmányi munkájának segítésére, illetve a mindennapi ügyeikben való segítésre kell felhasználni.
- (4) Az (1) bekezdés szerinti kiegészítő normatíva felosztására a Fogyatékkal Élő Hallgatók Ügyeinek Bizottsága évente tesz javaslatot.
- (5) Az (1) bekezdés szerinti kiegészítő normatíva felhasználásáról a hallgatói szociális ügyekben illetékes egyetemi vezető évente beszámolót készít.